

Vlaams
Parlement

ingediend op **1884** (2018-2019) – Nr. 1
8 februari 2019 (2018-2019)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Herman Wynants en Imade Annouri

over de fraudegevoeligheid van het profvoetbal

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	KBVB.....	4
2.	Voetbal Vlaanderen	6
3.	Pro League.....	8
II.	Bespreking.....	11
1.	Lionel Bajart.....	11
2.	Joris Poschet	12
3.	Imade Annouri.....	13
4.	Peter Wouters	14
5.	Kris Van Dijck.....	15
6.	Bert Moyaers	15
7.	Marius Meremans.....	17
8.	Bart Caron	17
9.	KBVB.....	17
10.	Voetbal Vlaanderen	19
11.	Pro League.....	22
12.	Aanvullende vragen en antwoorden	25
	Gebruikte afkortingen	27

Bijlagen: zie de [dossierpagina](#) op www.vlaamsparlement.be

Op woensdag 28 november 2018 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een hoorzitting over de fraudegevoeligheid van het Belgische profvoetbal.

De powerpointpresentaties uit de toelichting zijn terug te vinden op de [dossierpagina](http://dossierpagina.vlaamsparlement.be) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

I. Toelichting

1. KBVB

Thibault De Gendt, integrity officer van de KBVB, treedt op als contactpersoon tussen UEFA en de Belgische Voetbalbond.

Al voor de fusie waren bij de KBVB 450.000 leden aangesloten. Intussen zijn het er nog meer.

Het reglement van de KBVB verbiedt wedstrijd- en competitievervalsing. Aangeslotenen mogen geen daden stellen die schade kunnen berokkenen aan de KBVB, zijn clubs en de andere aangeslotenen. Het betreft ook de clubs die bij Voetbal Vlaanderen zijn aangesloten. De integriteit van scheidsrechters en bondsinstanties mag niet in twijfel getrokken worden. Trekt bijvoorbeeld een medewerker van een aangesloten club op social media de integriteit van een scheidsrechter in twijfel, dan kan het bondsparket hem daarvoor vervolgen.

Alle aangeslotenen hebben meldingsplicht. Wie op de hoogte is van competitievervalsing of een mogelijkheid daartoe, moet die melden aan de KBVB, die daarvoor een meldpunt heeft bij zijn bondsparket. Iedereen kan bellen, mailen en zelfs anoniem zijn verhaal doen. Het is aan de bondsprocureur van de KBVB om te beslissen of daarmee iets gebeurt. De spreker geeft in volle openheid toe dat dit meldpunt niet altijd voor 100 procent functioneert. Vele meldingen komen anoniem binnen, zonder eenduidige informatie over de oorsprong. Het gaat dan bijvoorbeeld over zaken die iemand aan de toeg heeft opgevangen.

Alle aangeslotenen zijn verplicht om aan een eventueel onderzoek mee te werken. Als de KBVB aangesloten mensen oproept in een onderzoek naar wedstrijd- of competitievervalsing, moeten die daaraan dus gevolg geven, zo niet dreigt een sanctie. Ook niet-KBVB-aangeslotenen komen in aanmerking voor dergelijk verhoor maar zijn niet verplicht erheen te gaan.

Het bondsreglement bevat regels voor spelers, coaches, leden, bestuursleden van clubs en scheidsrechters. Zo mag niemand ooit op de wedstrijden van zijn eigen club wedden. Tot een jaar geleden ging de KBVB ervan uit dat iedereen dat wel zou beseffen, maar de realiteit heeft anders uitgewezen. Gokken mag evenmin op andere wedstrijden in dezelfde afdeling. Het verbod geldt tevens voor alle andere wedstrijden met een mogelijk belang voor de eigen club. In het algemeen beveelt Thibault De Gendt overigens aan om niet te gokken op je eigen sport.

Als iemand een gokverbod van de KBVB overtreedt of wedstrijden vervalst, volgt een onderzoek door de KBVB. In dat geval benut de spreker zijn directe lijn met federaal procureur Eric Bisschop. Hij neemt tevens contact op met de federale gerechtelijke politie. Zeker in grote zaken blijft een onderzoek niet beperkt tot de procedure bij de KBVB zelf maar bestaat de kans dat ook een strafonderzoek wordt geopend.

De meldplicht staat duidelijk in het bondsreglement en geldt ook voor loutere pogingen. Wie nalaat te melden, riskeert dezelfde sancties als de overtreder.

Thibault De Gendt geeft als voorbeeld doelman Jean-François Gillet, die tijdens het Italiaanse deel van zijn carrière op de hoogte was van pogingen tot wedstrijdvervalsing van ploeggenoten. Hoewel hij daaraan zelf nooit actief had meegewerkt, is hij toch voor zes maanden geschorst wegens niet-melding aan de Italiaanse voetbalbond. Daardoor heeft de Rode Duivel de Wereldbeker van 2014 in Brazilië gemist. De gevolgen kunnen dus ver strekken.

Clubs riskeren drie soorten sancties die met elkaar combineerbaar zijn: boetes, degradatie en in extreem geval zelfs volledige schrapping. Aangeslotenen zelf kunnen geschorst worden en komen eveneens voor schrapping in aanmerking. Bij recidive is schrapping verplicht.

De strijd tegen competitievervalsing blijft niet beperkt tot Vlaanderen of België. Er komt hulp vanuit internationale organisaties als UEFA en FIFA.

Er is een nauwe samenwerking met het uit Engeland afkomstige Sportradar, een bedrijf dat voor alle UEFA-landen alle wedstrijden uit het profvoetbal monitort. Voor België analyseert het de logaritmies van weddenschappen op wedstrijden in de Jupiler Pro League en de Proximus League vanaf 72 uur voor de aftrap. Bij verdachte patronen – bijvoorbeeld vanuit Hong Kong een inzet van 5 miljoen euro op een 2-5 score – gaat het alarm af. Dan wordt Thibault De Gendt gecontacteerd. Deze contacteert dan de voetbalbond, het bondsparket en de gerechtelijke politie. In de voorbije tien jaar is zoiets maar twee maal gebeurd, maar eindigde die wedstrijd uiteindelijk op 0-0. Een alarmbel betekent dus nog niet automatisch dat er ook echt gesjoemeld is.

FIFA loopt in de strijd tegen wedstrijdvervalsing wat achter op UEFA. In het recente verleden heeft ook FIFA een integrity unit opgericht. Het werkt voornamelijk samen met Interpol.

Thibault De Gendt toont een video waarmee UEFA preventie voert bij vooral jeugd ploegen, maar ook eerste ploegen als clubs daarom verzoeken. Bij zijn vele presentaties aan vijftien-, zestien- en zeventienjarigen ziet de integrity officer hen soms compleet uit de lucht vallen bij het onderwerp matchfixing. Sommigen zouden niet eens beseffen wat er aan de hand was als ze benaderd zouden worden. De nadruk in de film ligt op wedstrijdvervalsing ter beïnvloeding van weddenschappen, maar de presentaties gaan ook over competitievervalsing om bijvoorbeeld degradatie te ontlopen of een play-off net te halen.

De KBVB focust zich op haar preventierol, niet om zichzelf in te dekken maar omdat hij zelf geen onderzoeksdaan kan stellen zoals het federale parket. De grens ligt voor de bond bij het verhoor en de eventuele schorsing van de eigen aangeslotenen. Het federale parket kan wel telefoons laten aftappen en huiszoekingen verrichten. De KBVB is dus grotendeels afhankelijk van externe input. Het is bovendien niet altijd makkelijk om via gerechtelijke weg aan dossierstukken te komen. Vaak moet de KBVB met beperkte middelen zelf op zoek naar informatie.

Wat de preventie betreft, krijgen de clubs uit de Pro League en hun jeugdteams presentaties. De KBVB werkt samen met de regionale vleugels Voetbal Vlaanderen en ACFF. Bij die laatste resulteerde de samenwerking al in een presentatie in elke provincie. Voetbal Vlaanderen wil in Vlaanderen iets gelijkaardigs doen. Zeker vermeldenswaard is dat ook scheidsrechters de presentatie krijgen. Ze kunnen zich dus niet verschuilen achter onwetendheid of gebrek aan informatie over verbodsbepalingen.

De KBVB probeert elke stakeholder van het Belgische voetbal een presentatie te geven. Het doel is dat niemand nog kan doen alsof hij niet op de hoogte was.

2. Voetbal Vlaanderen

Benny Mazur, secretaris-generaal van Voetbal Vlaanderen, start met het devies van zijn organisatie: 'Ethiek, altijd en overal'. De recente evoluties zijn niet goed voor het voetbal, waar de sfeer verziekt is. Desondanks blijft het voetbal de allermooiste sport. Het geeft dagelijks duizenden jongeren plezier en brengt mensen uit alle culturen, kleuren en bevolkingslagen bij elkaar. Het doet kinderen dromen.

Voetbal is meer dan de loutere sport. Zo won de voorzitter van de Antwerpse City Pirates recent de burgerschapsprijs. Hoewel het amateurvoetbal betreft, is het niet zomaar een clubje, maar telt het in zijn domein voor Anderlecht, Club Brugge, Antwerp en Beerschot samen. Met meer dan duizend leden is de club actief in verschillende wijken van de grootstad, buurtgericht en met aandacht voor de kansen van jongeren.

Gezien alle positieve aspecten vraagt Voetbal Vlaanderen om het voetbal niet in de steek te laten. Wel beseft Benny Mazur dat er iets moet gebeuren. 'Never waste a good crisis' is een heilzaam principe. Vandaar een uitgestoken hand naar de rest van de voetbalwereld, de politiek en de hele maatschappij. Het is een vraag om meer ethiek, meer solidariteit en meer kansen voor de jeugd.

Kort schetst de spreker de historiek, missie en visie van Voetbal Vlaanderen. De organisatie bestaat tien jaar en heeft fier een mooie eigen plaats in het sportlandschap kunnen innemen. Recent gaf ze gevolg aan het nieuwe Sportfederatiedecreet en fuseerden verscheidene voetbalfederaties tot één Voetbal Vlaanderen. Haar doel is voetbal van a tot z voor iedereen. Benny Mazur dankt Sport Vlaanderen en minister Muyters voor de mooie investering, met subsidies voor basisopdrachten, jeugdvoetbal, topsport, en laagdrempelige en innovatieve projecten. Daardoor kan Voetbal Vlaanderen de strategische doelstellingen tijdens de huidige Olympiade verwezenlijken.

Voetbal Vlaanderen focust op meer solidariteit binnen het voetbal. Per slot van rekening leggen de amateurclubs en specifiek hun jeugdopleidingen de basis van de voetbalpiramide en dus ook de fundering van de topsport. Daarvoor krijgen ze te weinig ondersteuning, terwijl ze toch instaan voor de kwaliteitsvolle opleiding van zelfs vijf- en zesjarigen, in hun cruciale beginjaren als voetballer. Hoe breder de basis, des te hoger de top. Op het startevent in Bierbeek riep minister Muyters op om meer jonge Belgen te laten doorstromen naar de kernen van de Pro League clubs. Zowat veertien maanden na de start van die doelstelling is het resultaat ondanks de hoopgevende gesprekken helaas nihil. Benny Mazur wil die dialoog graag heropstarten.

Hoewel de minister zich dat doel na aan het hart liet komen, is het weer niet gelukt om de beloften van de Pro League te integreren in de amateurcompetities van Vlaanderen en Wallonië. Voetbal Vlaanderen draagt daarin geen verantwoordelijkheid, maar is wel bereid om die gesprekken opnieuw op te starten. Het project had tot doel de daling van het aantal Belgen in ons betaald voetbal tegen te gaan. Het symbooldossier moest ook enkele ongelukkige vaststellingen counteren met betrekking tot een gebrek aan kansen voor spelers uit de eigen jeugd, en onrechtstreeks foute makelaars waren uit het jeugdvoetbal, dat ze als een louter wingewest zien. Het blijft een moeilijk debat, dat niet altijd met kennis van zaken wordt gevoerd. Volgens topsportspecialisten is er bij zowel meisjes als jongens nog steeds meer dan voldoende talent. Dat beperkt zich niet tot de topsportscholen, eliteclubs en Belgische nationale jeugdteams.

Voetbal Vlaanderen is partner als het erop aankomt een beleid te voeren voor topsportjeugd en jeugd in het algemeen. In zijn decretaal voorgeschreven

beleidsplan staan tien strategische doelen, met als tiende doel het streven om meer Vlaamse voetballers op het hoogste niveau te laten doorbreken. Het is de bedoeling een autonoom topsportbeleid te voeren en om autonoom talent te ontwikkelen en meer kansen te bieden. Decreet of niet, Benny Mazur ziet zoiets als een verdomde plicht.

Twintig jaar na de start van de topsportscholen spelen die nog altijd een cruciale rol om onze Vlaamse, inclusief allochtone, jeugdvoetballers te helpen doorstromen. Dat lukt met de steun van vele andere actoren, maar had de jongste tijd beter gekund.

Het is zaak om de eigen rol analytisch te bekijken en voor de juiste ondersteuning te zorgen voor spelers en hun zo belangrijke ouders. Meer nog, Voetbal Vlaanderen is expliciet vragende partij voor de juiste extrasportieve begeleiding en extra prikkels in de topsportschool, om de clubopleiding te optimaliseren. Dat is een garantie voor vrije voeten, fris denken en een open geest.

In het dossier Propere Handen heeft Voetbal Vlaanderen vragen bij de rol van de makelaar, zeker in het jeugdvoetbal. Sinds nog jongere spelers contracten kunnen tekenen is die zaak nog meer aan de orde. Er staan goudzoekers aan de zijlijn. Zo stroomt uit het voetbal veel geld weg, dat een betere aanwending kan krijgen.

Van de korting op de bedrijfsvoorheffing maken ook erg veel amateurclubs gebruik. Het was een hefboom om spelers en trainers op een juiste manier te betalen. Het mechanisme blijkt ook doeltreffend voor meer investeringen in het jeugdvoetbal. Daarentegen gebruikt het amateurvoetbal het RSZ-voordeeltarief amper.

Op zich is financiële overheidssteun voor een sector met zoveel maatschappelijke impact als het voetbal niet verkeerd, maar kan de aanwending beter.

In het vigerende debat over fiscale voordelen vraagt Benny Mazur om die niet zomaar overboord te gooien. Tegelijk roept hij alle actoren op om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Clubs horen over het eigen muurtje te kijken en oog te hebben voor de vele niches in het voetbal: jeugdwerking, G-voetbal, vrouwenvoetbal, recreatief voetbal, minivoetbal enzovoort. Die kunnen groeien indien een ruimere solidariteit zou gelden. Ook de eigen jeugd moet zijn kans krijgen. De spreker verwijst naar de hoopvolle boodschappen van constructief kritische journalisten als François Collin, Ludo Vandewalle en Peter Vandenbempt, en naar het jeugdige Belgische voetbaltalent dat het voorbije weekend wel kansen kreeg in de competitie en toen zeker niet teleurstelde.

Ook in ons eigen amateurvoetbal doen zich excessen voor, die we kritisch moeten analyseren. Het was een zeer ongelukkige situatie dat een club in handen was van een foute vennootschap, gevestigd op de Maagdeneilanden, met een ommetje over Londen en antennes tot in Singapore. Er is plaatselijk al hard aan gewerkt en men wil dergelijke fratsen in de toekomst vermijden. Intussen is een correcte gedragscode voor clubbeheerders opgesteld. De witwascel adviseerde daarin. Men werkt aan een licentiesysteem voor het amateurvoetbal om monitoring mogelijk te maken. Die drie hulplijnen worden uitgerold richting ethisch verantwoord voetbal, zoals Voetbal Vlaanderen dat wil uitstralen.

Benny Mazur gaat met Voetbal Vlaanderen voor nog meer transparantie op alle niveaus en roept op tot samenwerking met alle betrokkenen in dialoog en discussie opdat de overheden hun engagementen kunnen behouden. Voetbal

Vlaanderen beoogt meer solidariteit in het voetbal en de algemene sportwereld, meer kansen voor de eigen jeugd, voor ethiek altijd en overal.

Het lijkt ten slotte een goed idee om het jeugdvoetbal voor minderjarigen volledig makelaarsvrij te maken.

3. Pro League

Pierre François, CEO van de Pro League, betreurt de negatieve beeldvorming rond het voetbal van de voorbije weken.

De Pro League heeft sinds oktober 2018 zonder dralen stappen gezet om de nodige veranderingen door te voeren. Dat is wat het profvoetbal, het voetbal in het algemeen en de fans verdienen. Het is voor de CEO een genoegen dat zijn organisatie de commissie hierover kan informeren.

Nils Van Brantegem, CFO van de Pro League, toont in zijn presentatie eerst de huidige staat van het Belgische profvoetbal. De Rode Duivels stegen in de FIFA-ranglijst van plaats 48 in 2008 naar nummer 1 in 2018. Tien van hen zijn opgeleid bij Pro League clubs. Zeven maakten in de Pro League hun debuut én wonnen er een kampioenstitel. In totaal speelden de spelers van de huidige nationale ploeg 701 competitiewedstrijden in de Pro League.

De clubs investeren steeds meer in jeugd. Ongeveer 10.200 leden zijn er aangesloten. In 2017 waren er 453 betaalde jeugdtrainers, tegenover maar 98 in 2008. Het totale opleidingsbudget van de clubs uit de Jupiler Pro League bedraagt 26,2 miljoen euro, nog zonder de investeringen in jeugdinfrastructuur mee te rekenen van clubs als Zulte-Waregem, Genk, Club Brugge en Gent. Wereldwijd is België het zevende land dat clubs categorie 1 heeft voor jeugdopleiding.

Belgen krijgen wel degelijk kansen. Onze competitie telt 448 Belgische betaalde profvoetballers, naast 198 anderen uit de Europese Economische Ruimte en 221 uit de rest van de wereld. Voetbal is een mondiaal gegeven dat zich voornamelijk in de UEFA-context afspeelt. Zowat 75 procent van de spelers is dus afkomstig uit de Europese Economische Ruimte. Van de Belgen met een profcontract is de meerderheid jonger dan 24 jaar: 286 spelers.

De goede resultaten hebben een keerzijde. Belgische jeugdspelers staan aan de top om weggehaald te worden door buitenlandse topteams, waarmee onze clubs niet kunnen concurreren. Bovendien heeft FIFA de opleidingsvergoedingen nog verlaagd. De hervorming van het UEFA-prijzengeld en de toename van de tv-rechten in buitenlandse competities verlaagt de slagkracht van Belgische clubs ten opzichte van die uit grotere landen.

Belgische clubs investeren meer dan ooit in jeugdopleiding, wat wereldwijd erkenning oplevert. De reglementen stimuleren dat, ook qua doorstroming. Clubs worden onder meer met tv-geld beloond. Hoe meer in België opgeleide spelers ze opstellen, hoe hoger de beloning. Het Champions League Fonds van UEFA bevat een beloning voor jeugdwerking. Het Belgische opleidingsmodel staat evenwel onder druk, onder meer wegens gebrek aan bescherming van de jeugdopleiding. Zo lukt het niet om tegen grote Europese clubs te concurreren. Daarom vraagt Pro League flankerende beschermingsmaatregelen.

In de UEFA-landenrangschikking op basis van de clubresultaten steeg België van de veertiende plaats in 2008 naar de negende in 2018 en intussen zelfs al naar de achtste plaats. Ondanks de financiële kloof met de Europese top levert de Pro

League de nodige inspanningen om de clubs competitief te houden, ook internationaal.

Daarnaast heeft de Pro League ook zijn sociale acties. Ze steunde 298 projecten. Van de 54.700 deelnemers kwam een groot aantal uit moeilijk te bereiken doelgroepen. Het profvoetbal wil werk maken van zijn sociale rol.

Pierre François zal vervolgens ingaan op onderwerpen als matchfixing, licentiebeleid, de makelaars, sociaal en fiscaal statuut, jeugdwerking en gokken.

De aanpak van matchfixing is op zich een bevoegdheid van de rechterlijke macht. Specifiek voor het voetbal is het ook een zaak van de KBVB. De algemene vergadering van de Pro League heeft voorzitter Marc Coucke en CEO Pierre François opgedragen om er bij de KBVB op aan te dringen dat deze haar bevoegdheid ten volle invult met betrekking tot maatregelen tegen competitievervalsing. De bond moet al het mogelijke doen om de openbare procedure te laten opschieten. In het beste geval zou ze die eind maart 2019, of toch zeker ten laatste aan het einde van het lopende voetbalseizoen, moeten hebben afgerond. Het risico op procedures mag niet beletten dat gebeurt wat kan en moet gebeuren. Het gaat over het imago van de competitie en van het voetbal in het algemeen. De federatie zelf weet dat ze iets moet ondernemen. De internationale instanties volgen de zaak nauwlettend op.

Herhaaldelijk is een ingrijpen gevraagd met betrekking tot licenties en ethiek. De spreker bezorgt de desbetreffende uittreksels uit het bondsreglement en het rapport van Deloitte en andere relevante documenten aan de commissie.

Artikel P407 van het bondsreglement bepaalt de algemene voorwaarden voor de licenties van de profclubs. In het artikel staat dat een proflicentie geweigerd wordt aan clubs of daaraan verbonden juridische entiteiten indien ze zijn veroordeeld voor competitievervalsing, witwaspraktijken of financiële misdrijven. Een KB van 1934 verbiedt bepaalde professionele en commerciële activiteiten. Zelfs als de clubs zelf juridisch geen commerciële vorm aannemen, gelden die verbodsbepalingen en zullen ze worden toegepast, ook op bestuurders. Een direct gevolg is dat aan een club de licentie wordt ontzegd. Ook een club die wordt geleid door een advocaat of arts die door zijn orde is geschrapt, zal geen licentie krijgen. Artikel P407 is vooralsnog niet toegepast, maar indien nodig zijn die regels voorhanden.

Hetzelfde artikel regelt de betrokkenheid bij organisaties voor weddenschappen van clubbestuurders of aan de club verbonden juridische entiteiten. Op basis daarvan heeft de Pro League concrete afspraken gemaakt met Union Sint-Gillis en zijn eventuele nieuwe eigenaar met het oog op duidelijke barrières tussen het voetbal en de weddenschappen.

Voorts kan niemand tegelijk bestuurder zijn van twee clubs van de Pro League.

Ook een makelaar mag geen eigenaar zijn van een club. Deze recente regel uit 2015 kwam er op initiatief van Pierre François zelf, en vond na goedkeuring door de algemene vergadering zijn weg naar het bondsreglement. De ervaring leert echter dat de regel op zich niet volstaat. Vandaar de toevoeging dat een makelaar evenmin vooraf voorschotten mag hebben staan op een zichtrekening die aan een club is gelieerd, noch een club mag onderhouden of er fondsen voor mag werven enzovoort.

Wat betreft de licenties, zijn er in België intussen integriteitsregels. Op dat vlak kan de Pro League niet ingrijpen. Ze is wel op de hoogte van de reglementen en helpt die zelfs opstellen, maar is niet bevoegd voor controle of beslissingen.

Helaas stromen uit het voetbal aanzienlijke geldsommen naar makelaars weg. Sinds de deregulering van de FIFA is die toestand verergerd. De regionale decreten daarover vonden moeilijk ingang. Regels konden niet worden toegepast. In de schaduw van de Bolkesteinrichtlijn was veeleer een terugslag dan vooruitgang waar te nemen.

‘Propere handen’ leerde dat samenwerking tussen de voetbalomgeving en de bevoegde overheden nodig is. De bevoegdheden zijn verdeeld, met op regionaal niveau de privébemiddeling en op federaal niveau de mogelijkheid om een instantie op te richten voor toegangsregels, deontologisch kader en disciplinaire bepalingen. Pro League noch FIFA willen hierop echter wachten. Op 30 november komt de FIFA hierover bijeen. Er is beslist om zelf al maatregelen te nemen over de relatie tussen clubs en makelaars. Al sinds oktober 2018 is de Pro League van plan om het voortouw te nemen met maatregelen, zelfs als die een concurrentieel nadeel teweegbrengen in de rekrutering. De andere liga’s wachten af. De binding tussen spelers en makelaars gaat al zo ver dat spelers niet meer gerekruteerd kunnen worden zonder toestemming van hun makelaar, die zijn commissie al laat vastleggen voor er enige sprake is van een transfer of een contract. Aan dat soort praktijken zou een einde moeten komen.

Op 17 oktober 2018 stelde de voorzitter van de Pro League aan de algemene vergadering een expertenpanel voor dat zich zal buigen over de rol van makelaars en tussenpersonen. In het panel zetelen Melchior Wathelet, Pierre François en Wouter Lambrecht. Het panel houdt hoorzittingen met het oog op zijn aanbevelingen. De maatregelen die het zal voorstellen, zullen ertoe strekken de clubs duidelijke regels op te leggen en de transparantie te bevorderen voor alle actoren.

In de huidige context is de publieke opinie zich begrijpelijke vragen beginnen stellen bij het sociale en fiscale statuut van de profvoetballer. Uit een eerdere verklaring van de Pro League citeert Pierre François: “De Pro League is zich ervan bewust dat, ondanks de uitgesproken engagementen en lopende werkzaamheden, het debat over het in stand houden van het belastings- en sociaal stelsel onvermijdelijk is en het status-quo-argument niet houdbaar. We pleiten voor een evenwichtige aanpassing die tegemoetkomt aan de vragen van de politieke wereld en de publieke opinie, maar het voor het profvoetbal mogelijk maakt om concurrentieel te blijven ten opzichte van andere Europese competities en om investeringen voor de jeugdopleidingen te blijven ontwikkelen.”.

In de context van fraudegevoeligheid hadden naast het profvoetbal ook het amateurvoetbal en andere sporten moeten worden behandeld. Wel beschikken de profclubs financieel over de mogelijkheden om de top van de piramide, die ze zelf uitmaken, op een hoger niveau te tillen.

Ook draagt het profvoetbal meer bij aan de voetbalfederaties dan het eruit haalt. Het verschil bedraagt ongeveer 2 miljoen euro. Zo draagt het profvoetbal jaarlijks zestien maal 50.000 euro bij aan de zestien clubs in de Eerste Klasse Amateurs, waaronder dertien Vlaamse clubs en drie Franstalige. Op initiatief van het profvoetbal komt daar nog bij dat in geval van een contract met een jonge speler, aan respectievelijk ACFF en Voetbal Vlaanderen een vergoeding wordt betaald per jaar opleiding dat de jongere daar heeft genoten. Voorheen gold die opleidingsvergoeding enkel voor de clubs van de Pro League, nu dus ook voor amateurclubs. Opdat de geldstromen positief blijven evolueren en controleerbaar zijn, is een evenwichtige oplossing nodig.

Op het wedstrijdblad moet het aantal in België opgeleide spelers worden vermeld. De regels daaromtrent zijn recent verstrengd. Van de minimum zes

moeten twee spelers al voor hun 21e verjaardag minstens drie volledige seizoenen in België opgeleid zijn of de Belgische nationaliteit hebben. Maar gerechtelijke instanties herroepen die regel. Men mag niet eisen dat de spelers "de Belgische nationaliteit hebben". Er mag alleen staan dat ze in België opgeleid moeten zijn.

Voorts wijst de spreker op het verschil tussen het aantal contracten en het aantal gespeelde minuten. Ongeveer de helft van het aantal contracten betreft Belgische spelers. Zelf zou Pierre François dit overigens liever in een Europese context zien. In dat geval zijn Belgen en andere Europeanen samen goed voor 75 procent van de contracten. Dat is nog niet genoeg.

Sporteconoom Wim Lagae schrijft in De Morgen: "Zolang clubs uit de grote competities een onbeperkt aantal spelers onder contract mogen hebben, zal dat niet veranderen.". Er is een maatregel nodig, waaraan men ook werkt. In tegenstelling tot Benny Mazur vindt Pierre François de vijftienjaarsregel wel een goeie zet. Het is een resultaat van sociaal overleg. Op die manier hoopt de CEO ook een evenwichtige oplossing te vinden voor het sociale en fiscale statuut. Dat engagement is genomen ten aanzien van de federale ministers De Block en Peeters. De beste spelers vertrekken op vijftien jaar. Als ze dan al niet meer in onze jeugdcompetitie spelen, komen ze vervolgens ook niet in de Belgische eerste klasse uit. Als bij alle 24 clubs gemiddeld tien jonge talenten verdwijnen, is het verlies enorm. Precies daarom worden jonge Belgische talenten alsmaar duurder: ze zijn zeldzaam geworden.

De voorgestelde maatregelen zouden de statistieken al danig verbeteren. Het gaat om vergoeding in verband met tv, de vijftienjaarsregel, de verbetering van de jeugdlidentie, de hervorming naar U21 enzovoort. De inkomende transfers van Club Brugge in 2018 zijn alvast hoopgevend, met Mats Rits en Siebe Schrijvers. Standard haalde met Zinho Vanheusden en Maxim Lestienne eveneens Belgisch talent. Anderlecht heeft zowat een heel U17-team onder contract genomen, en er zitten zestienjarigen in de lift. Mensen onthouden dan niet zozeer dat Anderlecht op Sint-Truiden heeft verloren, maar wel dat het daar maar liefst zes spelers onder twintig jaar heeft ingezet.

De Pro League is zich dus erg bewust van de evoluties en brengt verandering. Pierre François is bereid tot gesprekken over de verhouding tot de sector van de weddenschappen en tot de gemeenschap.

Als het erop aankomt de meeste steun in te brengen aan de Belgian Homeless Cup, is de Pro League een stevige concurrent van minister Muyters. De cup vormt bij uitstek het sociale engagement van de Pro League. Die ondersteuning gaat voort. Net als het voetbal zelf bevordert deze de sociale integratie.

II. Bespreking

1. Lionel Bajart

Lionel Bajart heeft in de pers gelezen dat de Pro League alles wil doen om de integriteit van de competitie te verzekeren. De liga wil een actieve rol opnemen in de hervorming van de fiscale en sociale status van de professionele sportbeoefenaar en weet dat een status quo niet houdbaar is.

De spreker wijst op het grote belang van de rol van de makelaars, de transacties in het voetbal en de transparantie daarover. In het voetbal circuleren almaar grotere geldsommen, in combinatie met een cultuur van beslotenheid en bepaalde perverse prikkels. Er is de mogelijkheid van belangenvermenging en potentieel misbruik van professionele vennootschapsrechtelijke structuren om

geldstromen te maskeren. Dit alles maakt de sector enorm gevoelig voor allerlei vormen van witwassen, omkoperij, matchfixing enzovoort, en bemoeilijkt de onderzoeksdaan.

Voor vrijwilligers, veldverzorgers, scheidsrechters en spelers, ongeacht hun niveau, is dit alles erg pijnlijk. Wat de voorbije tijd naar boven is gekomen, legt grote druk op de hele voetbalwereld. Voetbal moet mensen verenigen. Een belangrijke vraag is waarvan burger en toeschouwer wakker liggen. Waar zien zij problemen?

Het is tijd om de koe bij de horens te vatten. Lionel Bajart is blij met het voorstel van de Pro League om de relatie met de makelaars onder de loep te nemen. Hij is ervan overtuigd dat de rotte appels een – weliswaar hardnekkige – minderheid uitmaken.

Makkelijk zal het echter niet worden. Open Vld diende in de Senaat een voorstel van resolutie in, geïnspireerd op de realistische en nuchtere aanpak in Nederland, waar de integriteitsrisico's in hun algemeenheid worden bekeken. Het voorstel van resolutie is eenvoudig, snel uitvoerbaar en kan snel resultaat opleveren. Het strekt ertoe de financiële relaties tussen de banken en hun cliënten uit de voetbalsport in kaart te brengen. Zo kan men identificeren waar een integriteitsrisico dreigt.

Zoiets is een taak voor de financiële regulator FMSA. Er wordt meteen ook nagegaan in welke mate banken bewust aandacht besteden aan ongepaste handelingen en transacties. Zo gaan knipperlichten aan met betrekking tot de banken. De FMSA kan dan een controlekader uitwerken met duidelijke richtlijnen voor omgang tussen banken en voetbalsport.

In Nederland heeft dit geleid tot richtlijnen. Ten eerste betreffen die het toezicht op de herkomst van de middelen bij overnames en fusies. Ten tweede gaat het om een hogere risicoclassificatie en meer diepgaand cliëntonderzoek voor actoren uit de voetbalwereld, met aandacht voor het verhoogde corruptierisico. Doel is te voorkomen dat het vertrouwen in het voetbal nog wordt geschonden. Zoiets vergt een gezamenlijke inspanning. Is de voetbalwereld en in het bijzonder de Pro League bereid die kar te helpen trekken? Wil ze een doorlichting naar de integriteitsrisico's laten verrichten?

2. Joris Poschet

Joris Poschet stelt dat de etterbui is gebarsten. De zachte handschoenen mogen nu wel aan de kant. Aan Benny Mazur laat hij weten dat niemand het voetbal als sport op zich viseert. Maar terecht zijn er vragen bij de makelaars en de enorme fiscale voordelen. Vele clubs zijn helemaal afhankelijk geworden van makelaars. Die verkopen – soms middelmatige – buitenlandse talenten voor enorme bedragen. In hun portefeuille zitten zowel spelers als trainers. Daardoor kunnen ze druk zetten om bepaalde personen al dan niet te laten spelen, zelfs bij verschillende clubs in één competitie.

CD&V stelt voor een controle- en erkenningssysteem in het leven te roepen met een ethische code. Dit zou toestaan makelaars bij overtredingen te schorsen of zelfs te royeren. Hoewel in de Nederlandse competitie meer geld circuleert dan in de Belgische, strijken makelaars daar niet zo'n hoge bedragen op. De Nederlandse clubs hebben onderling bepaald waar de grenzen liggen. De Belgische clubs zouden hetzelfde kunnen doen.

Voetbal Vlaanderen vraagt om meer te investeren in jeugdopleidingen en 1 tot 2 procent van de tv-rechten daarvoor te bestemmen, dus 800.000 tot 1,2 miljoen euro. Maar van de vrijstelling van de bedrijfsvoorheffing is zowat 26,2 miljoen

voorbestedemd voor jeugdopleiding. De helft van wat federaal niet hoeft te worden doorgestort – 55 miljoen euro – moet aan jeugdopleiding besteed worden. Niemand kan echter duiden waar dat geld precies naartoe gaat. Voor de CD&V biedt de situatie ook de opportuniteit om een percentage voor bijdragen aan het vrouwenvoetbal vast te leggen.

Pierre François beloofde om samen met zijn voorzitter Marc Coucke transparantie te brengen over de investeringen in de jeugdopleidingen. Kan hij dat verduidelijken? Gaat het over infrastructuur, lonen, administratiekosten, makelaarsvergoedingen?

De KBVB maakte gewag van het meldpunt voor matchfixing. Hoeveel meldingen lopen daar binnen? Is er een evolutie waarneembaar?

De Pro League deed een oproep tot vergadering op 24 november. Op 23 november was er een eerste vergadering over de sociale dialoog. In de pers ging het over de keuze voor een werkwijze die adequate antwoorden kan opleveren, die dan geïmplementeerd kunnen worden. Die aankondiging is vaag. Wat behelst ze concreet?

3. Imade Annouri

Imade Annouri wijst op de pijnlijke ervaring die een echte voetbalsupporter heeft als hij ontdekt dat zijn kennis van de sport op illusies rust. Politici zien de vele euro's die in de sector omgaan, de ondoorzichtige rol van de makelaars en de manier waarop jeugd als marktwaar wordt verhandeld. Jonge spelers zijn verworpen tot bron van inkomsten in plaats van talent dat een bijdrage kan leveren aan een mooie sport. Het imago van de volkssport is danig gedeukt.

Hoeveel meldingen zijn al bij het meldpunt matchfixing binnengelopen? Vaak zijn meldingen anoniem. Zonder de nodige contactgegevens en informatie zou de KBVB die meldingen niet afdoende kunnen opvolgen. Ook de UEFA werkt echter met anonieme melders. Hoe doet zij dat? Wat is de oplossing? Hoeveel mensen werken op dat meldpunt? Hoe bereikbaar is het? Wordt er snel gereageerd? Hoe denkt men de kwaliteit ervan te versterken?

Met 'integrity in the soul of our sport' kaartte het filmpje matchfixing aan. Maar voor Imade Annouri is ook de ongezonde relatie tussen het Belgische en internationale voetbal en de onlinegokindustrie een integriteitskwestie. Dat Unibet als sponsor van de Pro League mee op haar briefhoofden staat, is commercieel te verklaren maar niet erg ethisch. Voetballers krijgen de richtlijn om nooit op hun eigen wedstrijden te wedden, maar tegelijk heeft de onlinegokindustrie een grote impact. Waarom geen algemeen verbod voor voetballers om te gokken? Vindt men de band tussen de onlinegokindustrie en de voetbalwereld ethisch verantwoord?

Het filmpje van de UEFA wordt vooral aan jongeren getoond. Die horen het blijkbaar in Keulen donderen als het over matchfixing gaat. Worden jongeren inderdaad benaderd om matches te fixen? Bestaan daarover cijfers? Of doet het fenomeen zich vooral voor in de verschillende klassen van het profvoetbal?

Bestaan de vermelde sancties enkel op papier of is er al effectief opgetreden?

Benny Mazur vermeldt City Pirates als ploeg die mooie dingen realiseert en de kracht van het voetbal onderstreept. Imade Annouri begrijpt dat hij het probleem bij de makelaars in de jeugd ploegen legt en jeugdmakelaars de toegang tot die ploegen zou willen ontfeggen. Vindt ook Pierre François dat makelaars in het jeugdvoetbal niets te zoeken hebben?

Voorts maakte Benny Mazur gewag van overnames via verdachte constructies in het amateurvoetbal. Hoe is die informatie dan verstrekt? Ging het om een uitzondering? Hoe kan dat alles in kaart gebracht worden?

Pierre François geeft aan dat de Pro League stappen zal zetten in verband met makelaars, ongeacht wat FIFA doet of hoe het wetgevende kader verder evolueert. Tegelijk luidt het dat men deels afhankelijk is van de FIFA en dat de mogelijkheden beperkt zijn. De Pro League zou contacten hebben met de minister. Welke onderhandelingen voert ze om haar beleid sluitend te maken?

Imade Annouri laakt de rol en budgetten van de makelaars, maar vooral de non-transparantie daarover. Hoe zal men die transparantie bewerkstelligen? Volstaat zelfregulering? Zo neen, wat is er wetgevend nodig om vat te krijgen op het probleem? Wat verwacht de Pro League van de politiek?

Eind december 2018 zou het interne panel klaar zijn met de bindende aanbevelingen voor de Pro League. Die zouden dan teruggekoppeld worden naar het parlement. Klopt dat? Wanneer voorziet men dan in de implementatie?

Het commissielid vraagt zich ten slotte af waarom de voetbalcompetitie gezien de ernst van de problemen niet is stilgelegd.

4. Peter Wouters

Peter Wouters hoort de heer Mazur spreken over witwasoperaties tot en met eerste provinciale. Betreft het dan niet de hele provinciale competitie?

Het commissielid ziet in het echt recreatieve voetbal minstens evenveel maatschappelijk engagement als bij City Pirates.

Dat gokken verboden is voor spelers, clubleiders en alle andere betrokkenen is mooi, maar geldt dat dan niet voor makelaars? Mogen zij wel gokken op hun eigen mensen? Hoe komt het dat makelaars een dergelijke machtspositie hebben verworven?

Een voorstel is dat niet langer de club maar de speler de makelaarscommissie betaalt. Wordt die dan echter niet gewoon doorgetrokken in hogere spelerslonen?

De fiscale voordelen zouden gerechtvaardigd zijn omdat ze geherinvesteerd worden in de jeugd. In juni 2018 zei de voorzitter van de Pro League nog dat het amper haalbaar is om zes Belgen of in België opgeleide spelers op het matchblad te krijgen. Hoe kan de investering in de jeugd dan worden doorgetrokken naar de jeugd op lagere niveaus? Ook daarover blijft men in het ongewisse.

Welke uitwerking zullen de aanpassingen die de sector zelf heeft vooropgesteld, op de positie van het Belgische voetbal in de wereld hebben?

Een eerder geschorste scheidsrechter die intussen weer op vrije voeten is, wil weer gaan fluiten. Formeel treft hem geen schuld. De competitie is niet stilgelegd en hij kan het recht claimen zijn hobby uit te oefenen. Hoe daarmee om te gaan?

Van Pierre François wil Peter Wouters nog weten wie de opdrachtgever was van het mooie Deloitte-rapport over de socio-economische impact van de Pro League op de Belgische economie.

5. Kris Van Dijck

Kris Van Dijck vindt dat het hele probleem draait om de eigen geloofwaardigheid. Sport gaat over ethiek: elkaar met gelijke wapens bekampen om te zien wie de beste is. Als die logica niet overeenind blijft, bedreigt men het wezen van de sport.

Er is veel meer zelfregulering mogelijk. Wetgevende initiatieven kunnen helpen, maar Kris Van Dijck breekt ook een lans voor de vrijheid van vereniging. Dat impliceert de vrijheid om een vereniging op te richten, zoals de Pro League, maar ook de vrijheid om te bepalen wie meespeelt. Bovendien is men ook vrij de voorwaarden vast te leggen in een intern reglement. De licentievoorwaarden zijn zo'n reglement. Daarop zou men moeten voortbouwen.

Het lijkt erop dat de vroegere clubliefde plaats moet ruimen voor makelaarsliefde. Zijn binnen de Pro League geen interne afspraken mogelijk over de percentages die makelaars mogen krijgen?

Welk percentage van de klachten die binnenkomen bij de KBVB, betreft strafrechtelijke delicten? Wanneer kan de bond zelf sanctionerend optreden en wanneer moet er eerst een veroordeling zijn door een rechtbank? Waarom stelt de KBVB zich geen burgerlijke partij in overtredingen van bondsreglementen, bij matchfixing en dergelijke?

6. Bert Moyaers

Bert Moyaers gaat eerst in op de invoering van een onafhankelijk controleorgaan in de voetbalsector. De Canadese professor en onderzoeksjournalist Declan Hill is wereldautoriteit over matchfixing en de macht van georganiseerde misdaad in het voetbal. De professor stelde: "Geld scheefslaan bij transfers, dat doorsluizen naar belastingparadijzen en dat gebruiken om refs om te kopen is de oudste evergreen uit het topvoetbal, en ook eentje die nooit zal veranderen als de verandering er moet komen van door het voetbal zelf aangestelde bobo's.". Welke acties willen de KBVB, Pro League en Voetbal Vlaanderen ondernemen om het tegendeel te bewijzen?

Hoe staan ze tegenover de invoering van een 'clearing house'-systeem? Vergelijkbaar met bijvoorbeeld NADO Vlaanderen installeert elke sportfederatie dan een onafhankelijk controleorgaan, dat toezicht uitoefent op de toekenning van licenties van professionele sportclubs en op de uitgaande transfers van de betrokken clubs.

Ten tweede kaart Bert Moyaers preventieve maatregelen tegen fraude in de sportsector als geheel aan. Operatie Propere Handen bracht allerlei dubieuze constructies en transacties aan het licht. Sportclubs beschikken zelf over maar beperkte onderzoeksmogelijkheden om medecontractanten te screenen. Bovendien is sport een internationaal gebeuren. Zijn er geen preventieve antifraudematregelen aangewezen om sportclubs te vrijwaren van witwassen en ander gesjoemel? Hoe staat men tegenover een meldpunt eerlijk sporten, dat zich zou bezighouden met corruptie, omkoping, maar ook fraude, doping en grensoverschrijdend gedrag?

Ten derde gaat het lid in op een hervorming van fiscale en parafiscale gunstregimes van professionele sportbeoefenaars. De maatschappelijke kritiek daarop is niet onterecht, al wordt ook opgeworpen dat zonder gunstregimes het voetbal een economisch kerkhof dreigt te worden. Bert Moyaers waarschuwt alvast voor een tik op de vingers door de Europese Commissie wegens staatssteun. De RSZ-vrijstelling kan als dusdanig worden beschouwd. Hoe kan men nog langer aan een gewone werknemer uitleggen dat hij meer dan de helft van zijn brutoloon

aan de staat moet afstaan, als een profvoetballer ruim 20 procent meer van zijn toch veel hogere brutoloon mag houden?

Marc Coucke noemde fiscale voordelen voor sportlui en profclubs onmisbaar voor het behoud van talentvolle jongeren in eigen land. Hoe valt die uitspraak te rijmen met de cijfermatige realiteit dat onze competitie voor 65 procent uit buitenlandse spelers bestaat, en slechts 6 procent van de speelminuten aan de eigen jeugdspelers gunt? Meer investeren in de jeugd is een noodzaak, maar dan niet om ze louter op het wedstrijdblad te krijgen zodat de club in orde is met de fiscale regelgeving.

Wat vinden de sprekers van de Belgische competitie als stepping stone league? Eigen jonge talenten zouden daar maximaal speelkansen moeten krijgen boven goedkope buitenlandse spelers zonder aantoonbare meerwaarde. Als men inderdaad spelers vanaf vijftien jaar contracten moet aanbieden om ze in het land te houden, zouden jonge beloftevolle spelers dan niet veeleer geïnteresseerd kunnen zijn in meer speelgelegenheid dan in meer loon? Bert Moyaers heeft weet van jonge beloftes die veel eerder het land hadden kunnen verlaten om meer te verdienen.

De vrijstellingen die clubs genieten van onder meer de bedrijfsvoorheffing, zijn gekoppeld aan de voorwaarde dat er geïnvesteerd wordt in jeugdwerking. Hoe gebeurt dat? Hoe wordt dat gecontroleerd? Klopt het dat ook de betaling van spelers van jonger dan 23 jaar daaronder ressorteert?

Voorts is er de reglementering van het statuut van de sportmakelaar. In België is het beroep niet beschermd. Iedereen kan sportmakelaar worden. Een artikel uit 2015 stelde: "Vandaag kan iedereen zichzelf voetbalmakelaar noemen. Wat een slechte beslissing van de FIFA. De Belgische Voetbalbond moet daaromtrent zelf strengere regels opleggen.". Wat heeft de voetbalbond met die oproep gedaan? Welke regels zijn hier voor voetbalmakelaardij opgelegd? Waarom heeft de FIFA met ingang van 1 april 2015 het licentiesysteem voor voetbalmakelaars afgeschaft? Waarom hebben noch de Pro League, noch de KBVB zelf initiatief genomen om de toegang tot het beroep te beperken tot personen met een zekere vakbekwaamheid en kwaliteit?

Vindt Pierre François het zelf wel gepast om als CEO in een onafhankelijke expertencommissie te zetelen die het voetbal zuiverder moet maken? Schuilt daarin dan geen tegenspraak met de eerder aangehaalde stelling dat verandering alleen mogelijk is vanuit externe interventie?

Tot slot komt de spreker tot de hervorming van het competitie-model. Als remedie tegen corruptie, omkoping, matchfixing enzovoort volstaat bestraffing van fraude niet, maar moeten ook de oorzaken worden aangepakt. Hoe houden de KBVB en de Pro League daarmee rekening? Zijn er plannen om het bestaande competitie-model te herzien met oog voor de financiële gevolgen van een degradatie? Wat zijn de pro's en contra's? Welke ideeën zijn er al uitgewerkt?

Heeft de Pro League een beleid om jonge spelers te leren omgaan met het vele geld en de hoge status die hen te beurt vallen?

Is een Belgische of Europese competitie naar Amerikaans model een optie? Hoe staat men tegenover die idee?

De link tussen voetbal en gokken wil ook Pierre François stopzetten. Hoe staat men dan tegenover een totaalverbod op reclame voor onlinegokken, bijvoorbeeld voor reclame op voetbaltruitjes?

7. Marius Meremans

Marius Meremans wijst erop dat de Pro League en de KBVB nauwe contacten hebben met de profclubs. De schaal van de schandalen en problemen doet vermoeden dat dit fenomeen niet nieuw is. De aanwezigheid van makelaars in de skyboxen moet toch zijn opgevallen? Dat de organisaties nu pas maatregelen beginnen aan te kondigen, lijkt bijna absurd. Standard-Waterschei dateert al van begin jaren 1980.

Waar is dat signaal? Welk beeld krijgen jeugdspelers als alles gewoon kan doorgaan? Heeft niemand eraan gedacht dat het stilleggen van de competitie wel een sterk signaal zou zijn geweest? Heeft men zoveel over om de commerce draaiende te houden?

Iedereen blijft maar op zijn positie. Een speler die over de schreef gaat, moet van het veld. Zoiets is een duidelijk signaal. Als verantwoordelijke instanties fouten hebben geconstateerd maar niet hebben ingegrepen, verliezen ze morele impact als hun samenstelling ongewijzigd blijft. Heeft men zich die vragen wel gesteld? Het lijkt voor de publieke opinie toch moeilijk te aanvaarden dat dezelfde verantwoordelijken nu ook de maatregelen moeten doorvoeren.

Zeker ten aanzien van de jeugdspelers verwacht Marius Meremans een signaal.

8. Bart Caron

Bart Caron komt terug op de fiscale korting die ten goede moet komen van het jeugdvoetbal. De maatregel heeft betrekking op zowel Voetbal Vlaanderen als de Pro League. Is er al onderzocht en gerapporteerd hoe die middelen worden aangewend?

Investerings in de professionaliteit van trainers, begeleiding van jonge spelers en kwaliteitsverhoging van het voetbal zijn essentieel, maar met fiscale korting op spelerslonen heeft Bart Caron het moeilijk.

De Vlaamse overheid investeert in de sportfederaties, met een stevig accent op de jeugdsport. De doelstellingen van het Vlaamse decreet moeten te rijmen zijn met die van de fiscale korting. Als de steun vooral dient om jonge binnenlandse en buitenlandse voetballers een buitensporig loon te betalen, is er iets loos. Zijn er cijfers over die aanwending? Waarom worden de bedragen aangepast?

Ook de federale wetgeving behoeft een aanpassing om haar doelstellingen zuiver te stellen. Delen de sprekers die mening?

9. KBVB

Thibault De Gendt antwoordt dat de bondsprocureur alle meldingen van matchfixing zelf ontvangt. De enige contactgegevens die het meldpunt op de website van de KBVB vermeldt, zijn het mailadres en gsm-nummer van de bondsprocureur. De man in kwestie wordt gebeld of krijgt een mail. Vanaf dat punt beschikt hij over een dossier en kan hij een afweging maken. De huidige bondsprocureur is een voormalig procureur des konings. Hij weegt af of er voldoende elementen zijn voor vervolging. Zo niet, stopt het daar. Zo ja, gaat het dossier naar de onderzoekscommissie, een onafhankelijke commissie binnen de KBVB. Die kan mensen verhoren en neemt contact op met de respectieve speler, scheidsrechter of trainer met het oog op hun verklaringen bij de KBVB.

Die verklaringen worden gebundeld en als dossier opnieuw aan de bondsprocureur overgemaakt. Hij moet al dat materiaal beoordelen en uitmaken of er

voldoende is om over te maken aan een disciplinaire instantie. Het is niet aan het bondsparket om iemand te schorsen of te straffen. Dat gebeurt door een sportcomité, een geschillencommissie, een provinciaal comité enzovoort. Is het dossier zo licht dat het niet echt tot iets fundamenteel kan leiden, dan wordt het geseponeerd. Dat kan de bondsprocureur zelf beslissen. Is er wel genoeg inhoud, dan wordt de zaak aanhangig gemaakt bij de disciplinaire instantie binnen de KBVB die voor dat niveau bevoegd is: profvoetbal of amateurvoetbal. Dat behelst een college van minimaal drie leden die dan de partijen opnieuw uitnodigen en horen om uiteindelijk een beslissing te nemen.

Bij een anonieme melding bij de UEFA maakt de melder zich wel bekend, maar krijgt hij de garantie van absolute anonimiteit. Bij de KBVB komen echter soms meldingen binnen waarvan de bron onbekend is en soms ook de aangeklaagde niet wordt bekendgemaakt. Dan beschikt de bond niet over de relevante gegevens om met die melding aan de slag te gaan. Het is mogelijk om te bepalen of anonimiteit gegarandeerd kan worden, maar een eerste aanknopingspunt is altijd nodig.

De cijfers van de voorbije tien jaar geven aan dat er qua aantal meldingen niet echt veel evolutie is. Jaarlijks komen er tussen de 15 en 25 meldingen binnen op het meldpunt. Het gaat bijna nooit over profvoetbal, dus meestal over amateurvoetbal, van eerste tot en met vierde provinciale. Het gaat dan bijna altijd over de eerste ploeg en maar heel uitzonderlijk over jeugdwedstrijden. De verhouding tussen seponering en verder gevolg bij de disciplinaire instanties is ongeveer 50/50. Bij verder gevolg is dan eventueel een sanctie mogelijk.

Mogen makelaars gokken? Aan spelers, trainers en scheidsrechters wordt het verboden. De KBVB kan alleen maar iets verbieden aan wie ook is aangesloten bij de KBVB. Er zijn dan twee opties. De eerste is alles op zijn beloop laten. In dat geval kan geen verbod op gokken voor makelaars in het bondsreglement komen. De tweede optie behelst de invoering van een verplichte individuele aansluiting van de makelaars bij de KBVB, wat die zou machtigen om disciplinaire maatregelen te nemen waar nodig. Dat idee neemt de spreker alvast mee.

Er wordt sterk gepleit voor zelfregulering. Er waren vragen over de verhouding tussen de aantallen klachten bij de KBVB en strafrechtelijke zaken. De KBVB hoeft niet te wachten op een veroordeling door de rechtbank om sancties op te leggen. De disciplinaire instanties kunnen dat al voor het strafrechtelijke onderzoek volledig afgerond is. Dat is ook logisch, want de KBVB kan zich niet permitteren om jaren te wachten op een gerechtelijke uitspraak en een speler pas zes of acht jaar na de feiten nog te schorsen. Mogelijk is hij dan al geen actief voetballer meer.

De KBVB heeft zich al enkele weken eerder burgerlijke partij gesteld. Er is allicht nog niet over gecommuniceerd. Dat impliceert niet dat er onmiddellijke inzage verleend wordt in het hele dossier.

De suggestie over een Amerikaanse competitie behelst wellicht een gesloten competitie, zonder promotie of degradatie. In principe kan alles, hoewel promotiemogelijkheid naar een hogere klasse toch wel een van de mooiste zaken in het voetbal is. Vermoedelijk hebben ook Pro League, Proximus League en Voetbal Vlaanderen die mogelijkheid al bekeken. Als dat de wens zou zijn van een meerderheid van de clubs, kan het. De KBVB legt het bondsreglement niet eenzijdig van bovenaf op aan de aangeslotenen. Ze heeft een nationale reglementscommissie, waarin alle clubs vertegenwoordigd zijn. Die vertegenwoordigers kunnen wijzigingen aanbrengen aan het bondsreglement.

Met betrekking tot de gokindustrie en de impact van onlinegokken verwijst de spreker naar het Nationaal Platform voor de Bestrijding van Fraude in de Sport. Ook de Nationale Loterij zit mee aan tafel. Vooralsnog blijkt de politieke wil niet altijd aanwezig om ook de privéoperators mee aan tafel te krijgen. Men wil graag nog meer zaken regulariseren, maar Thibault De Gendt ziet er een mooie uitdaging in, in het kader van de bestrijding van fraude in de sport.

De getoonde presentaties worden gegeven voor jongeren vanaf vijftien jaar. De jongsten die ze te zien krijgen, zijn de spelers van de nationale ploeg U15. Als nog niet volwassen jongeren hebben ze niet noodzakelijk voldoende ruggengraat ontwikkeld om ongeoorloofde voorstellen te weigeren of te melden.

Thibault De Gendt vertelt hoe op een kwalificatietoernooi van de nationale U16-damesploeg drie vijftienjarige meisjes door een Turks individu werden benaderd met de vraag om een wedstrijd te vervalsen. In ruil zouden ze 50.000 dollar krijgen. Ze hebben het incident meteen gemeld bij de aanwezige vertegenwoordiger van het uitvoerend comité. Het is vervolgens onmiddellijk aangekaart bij UEFA en FIFA, waarop onderzoek is gevoerd. Ook de federale gerechtelijke politie is op de hoogte gesteld. Dat een dergelijke presentatie voor jongeren zin heeft, moge duidelijk zijn.

Zowat zeven jaar geleden bekeek de KBVB een potentiële samenwerking met Sportradar in het kader van amateurvoetbal. Sommigen zagen dit als overbodig vanuit de veronderstelling dat een Belgische amateurcompetitie geen belangstelling van gokkers zou opwekken. Maar uit de gesprekken met Sportradar leerde Thibault De Gendt dat de Zuidoost-Aziatische illegale gokmarkt ook wedstrijden van onze toenmalige derde nationale aanbood. Daarop werd gegokt voor bedragen die opliepen tot wel 9000 dollar op één wedstrijd.

Met 'gokoperators' doelt men vooral op geregistreerde of legale bedrijven. Het grootste probleem betreft echter de illegale operators. De cijfers van vijf jaar geleden hebben uitgewezen dat de jaarlijkse wereldwijde gokinzet op voetbalwedstrijden ongeveer gelijk is aan de wereldwijde omzet van Coca-Cola: 47 miljard dollar. Declan Hill zelf heeft die cijfers aan Thibault De Gendt meegegeeld.

Afsluiten doet Thibault De Gendt met een mea culpa inzake makelaars. De KBVB heeft een aantal verplichtingen ingevoerd bij makelaars en clubs. Die houden onder meer de verplichting in dat makelaars hun contracten moeten betekenen aan de KBVB. Die zou dus in het bezit moeten zijn van alle contracten die op Belgisch grondgebied worden afgesloten. Men gaat er echter van uit dat niet alle makelaars hieraan voldoen. Clubs zijn tevens verplicht om te melden of er voor een transfer is gewerkt met een officiële makelaar. Ook dat gebeurt niet altijd. Er is vooralsnog niet in een sanctiemechanisme voorzien. Die lacune moet en zal opgevuld worden.

10. Voetbal Vlaanderen

In verband met mogelijke onzuiverheden in het amateurvoetbal refereert *Benny Mazur* aan de eerder vermelde case. Voetbal Vlaanderen zit daar nu midden in, en nog niet alles is intussen duidelijk.

Wat is de rol van de banken? Clubs die op dat vlak met problemen worden geconfronteerd, gaan op zoek naar oplossingen. In bepaalde gevallen komt er ook informatie van de plaatselijke bankier. Als de man van de Maagdeneilanden een rekening kwam openen in het plaatselijke kantoor, lukte dat bijvoorbeeld niet, wat toch wel een erg duidelijk signaal is. De FSMA is de bevoegde waakhond, maar er is soms al eerder informatie bekend. Wie de bank binnen-

wandelt met een zak geld, wordt bij de witwascel aangegeven. Die cel heeft Voetbal Vlaanderen bezocht met aanbevelingen, die recent ook in wetgeving zijn omgezet. De vraag was om die informatie via de 3000 clubs te verspreiden. Bedragen boven 3000 euro mogen hoe dan ook niet meer cash worden betaald, noch in het voetbal maar net zo min om een tweedehandsauto te kopen of een advocaat te betalen. Men vraagt aan het kanaal voetbal om die informatie wereldwijd te verspreiden. Voetbal Vlaanderen denkt aan licentievoorwaarden om foute betalingswijzen uit te sluiten.

Belangrijk is ook om precies te weten wie de clubverantwoordelijke is. Helaas bleek die informatie niet altijd te kloppen, tot schade en schande van onder meer Voetbal Vlaanderen. De vzw-wetgeving en -formule zijn al zo gemanipuleerd dat een clubvoorzitter in de ogen van Voetbal Vlaanderen en de KBVB de houder van de blauwe kaart was, maar vervolgens op geen enkele van drie opgegeven adressen te vinden bleek. De drie leden van de betreffende vzw blijken dan in overzeese belastingparadijzen te verblijven, zodat ze evenmin aanspreekbaar zijn. Dergelijke toestanden wil Voetbal Vlaanderen voorkomen. Na vergaderingen over dit onderwerp is er nu een ontwerpbeslissing klaar. Iedereen die een rol heeft – persoonlijk of via een vennootschap – moet gedetecteerd kunnen worden via het aansluitingssysteem. Dat wordt een heel belangrijke stap.

Benny Mazur haalt nog enkele verwante aspecten aan. Voetbal Vlaanderen wil normale clubs in het amateurvoetbal. Een normale amateurvoetbalploeg verricht nog reguliere betalingen.

Voor het onderscheid met het recreatieve voetbal wil Voetbal Vlaanderen oog hebben. Ook in het provinciale voetbal is doorheen de tijd heel wat recreatief voetbal ontstaan. Economisch is dat een realiteit. De ultieme droom komt neer op clubs die de juiste doelen voor ogen hebben en de juiste klemtonen leggen.

Vandaag is voor een club met ambitie in Amateur D1, D2 of D3 een jeugdwerking noodzakelijk, of inspelen op de niches in het voetbal. Nu al worden amateurcompetities geconfronteerd met clubs die uit zijn op een degradatie in opdracht van topclubs met een enorm budget die een satellietclub in een lagere afdeling willen hebben. Andere clubs willen dan weer hogerop, wat in een competitie zonder stijgers of dalers niet meer mogelijk zou zijn. Clubs als Lierse Kempenzonen, maar ook andere, hebben die ambitie.

Ambities sturen clubs soms de verkeerde kant op. De ethische voorwaarden zijn in het amateurvoetbal anders, bijvoorbeeld minimaal een interprovinciale jeugd ploeg hebben op het niveau van de club. Die jongeren moeten dan ook de kans krijgen door te groeien naar de eerste ploeg van hun vereniging in het amateurvoetbal, net als jeugdspelers van profclubs die kans moeten hebben in de Pro League. Uiteraard is zoiets niet voor iedereen weggelegd, maar de mogelijkheid moet er zijn. Als zowat een hele eerste ploeg met blessures kampt, moet een club wel uit haar jeugdarsenaal putten. De jeugd kansen geven, genereert economisch, sociaal en zeker op het individuele niveau positieve effecten.

Met een verlaging van de minimumleeftijd voor een contract van zestien naar vijftien jaar heeft Benny Mazur geen probleem. Het is een economische realiteit dat spelers van vijftien al meer verdienen dan hun trainer of bondscoach. Er is een wet van vraag en aanbod, waarbij zelfs uit het buitenland kapers op de kust opdagen. Een talent krijgt gauw vijf dergelijke clubs op bezoek. Benny Mazur suggereert om de topsportschool als hulplijn en vertrouwensplek in te schakelen voor gesprekken met de spelers en ouders. Op jonge leeftijd zo goed zijn dat iedereen je wil, is geen evident gegeven om mee om te gaan.

Voetbal Vlaanderen heeft de proef op de som genomen en gesprekken gevoerd met topsportleerlingen. Tijdens het WK in Chili kregen ze een aantal vragen, waaronder over matchfixing. Op de vraag wat de federatie voor hen kan doen, antwoorden ze steevast dat ze het moeilijk vinden om de juiste keuzes te maken, terwijl die vaak al zullen bepalen waar ze later terechtkomen. Wie zich zo jong bindt, kan op het verkeerde spoor belanden. Uiteraard blijft dat risico ook op volwassen leeftijd bestaan, maar het komt erop aan voor een degelijke omkadering te zorgen. In Tubeke was er ooit sprake van om managers van jeugdterreinen te weren. De zaak moet hoe dan ook proper worden.

Peter Wouters vroeg om de beperking tot en met eerste provinciale te motiveren. Waarom niet het hele amateurvoetbal? Er is echter een verschil tussen het licentieverhaal en het witwasverhaal. De witwasregeling is een hulpmiddel in het kader van het licentieverhaal. Die informatie wordt nog deze week gedeeld met de 3000 clubs van Voetbal Vlaanderen. De reglementering van toegestane betaalmethodes is daarentegen een systeem dat men eerst op het hoogste niveau wil uittesten. In het minivoetbal of reactief voetbal schuilen op dat vlak nog geen grote risico's. Hoewel Benny Mazur niets wil uitsluiten, is er voorlopig geen enkele indicatie in die zin.

Bert Moyaers suggereerde een onafhankelijk controleorgaan. Benny Mazur vindt het alvast niet eenvoudig om als verantwoordelijke van het amateurvoetbal in zo'n poel recht te staan. Scheidsrechters en clubs zijn door de schandalen getroffen en voelen zich gegeneerd. Dat volstaat op zich nog niet, maar hoe dan ook zijn de toptalenten van de arbitrage op stage geweest om fysiek en mentaal op de komende uitdagingen voorbereid te zijn. Ze hebben vragen en suggesties over de begeleiding naar de top. Ook daar ziet Benny Mazur nog braakliggend terrein, al gebeurt er al wel wat.

De fiscale korting en praktische toepassing daarvan hebben ongeveer vijf jaar geleden al eens een bom doen ontploffen bij de amateurclubs, na een Pano-uitzending. Het ging toen over betalingen in het voetbal, waarop ernstige stappen zijn gevolgd en hulplijnen zijn ontwikkeld, in combinatie met de overheid. Die aanpak werkt, hoewel sommigen het te snel vonden gaan. Clubs en sociale secretariaten hebben zich aangepast.

In zijn presentatie heeft Benny Mazur al een systeem getoond waarin het sociale secretariaat de korting voor zijn rekening neemt. Het houdt die korting in de club voor investeringen, waaronder een deel in jeugdvoetbal. Almaar meer clubs passen het systeem toe en blijken er blij mee. Dit systeem maakt het mogelijk om correct te handelen ten aanzien van de eigen leden. Ook voor trainers is het bruikbaar. Voor de betaalde voetballer is het niet toepasbaar, vandaar dat die nog in het oude systeem blijft. De tevredenheid reikt in elk geval verder dan de club die op dit aspect wordt gecontroleerd.

Het is geen bevoegdheid van Voetbal Vlaanderen zelf om het financiële beheer van clubs te controleren. Hoe dan ook circuleren in het amateurvoetbal maar kleine bedragen.

Welk signaal geeft Voetbal Vlaanderen? Alleszins heeft de federatie nooit de Pro League willen afvallen of de KBVB in het hemd willen zetten om dan zelf ridder op het witte paard te gaan spelen. Voetbal Vlaanderen wil wel met de klemtonen op correct amateurvoetbal en met een juiste aanpak van jeugdvoetbal, zonder stijgers en dalers, dagelijks zijn rol waarmaken. Voor een jeugdclub mag kampioen spelen een objectief zijn, maar dat hoeft niet meer zo nodig.

Er is ooit wel gewag gemaakt van een link tussen Voetbal Vlaanderen en het 'grote' voetbal. De federatie is niet vies van die link, maar strijdt binnen de eigen

bevoegdheden voor rechtvaardigheid in dat deeltje van het voetbal. Met 4 miljoen euro inbreng van de Vlaamse overheid en 10 miljoen euro uit de clubs zelf en andere bronnen, waaronder een beperkte steun door de KBVB, organiseert de federatie amateurvoetbal dat men tien jaar geleden niet voor mogelijk hield. Vroeger stonden binnen de grote KBVB vier mensen in voor die vorm van sportbeoefening. In het huidige Voetbal Vlaanderen gaat het om twintig mensen. De groei was enorm en nog niet aan haar eindpunt. Die uitdaging wil Benny Mazur graag aangaan in een zo correct mogelijke omgeving.

11. Pro League

Nils Van Brantegem merkt op dat voetballers onder hetzelfde taxatiesysteem ressorteren als iedereen. Met betrekking tot de bestedingsplicht is er in 2008 al contact opgenomen met de FOD Financiën, toen die regelgeving van kracht werd. In samenwerking met de overheidsdienst reikte de Pro League de clubs een tool aan om de bestedingsplicht onder controle te houden. Om aan de bestedingsplicht te voldoen, komen volgende uitgaven in aanmerking: de lonen van fiche 281.10 van spelers onder de 23 en van jeugdtrainers. Dokters en kinesisten die normale onkostennota's of facturen sturen komen niet in aanmerking, net zo min als verenigingswerkers en vrijwilligers. Allerlei kosten voor busvervoer, truitjes, drankbonnetjes, verplaatsingskosten, uitrusting, scheidsrechtersvergoeding komen evenmin in aanmerking. Vergoedingen aan jeugdtrainers vormen dus maar een klein onderdeel van de uitgaven onder de bestedingsplicht.

Op de juiste invulling van de bestedingsplicht is er elk jaar controle. De FOD Financiën maakt voor haar controles gebruik van de tool. Het is alvast onmogelijk om met één loon van een jeugdtoptalent de hele bestedingsplicht in te vullen. Een wetswijziging van 2010 heeft het maximumloon van jeugdspelers afgetopt op het minimumloon van een buitenlandse voetballers in onze competitie. Zo is iedereen genooddaakt om te investeren in jeugdspelers en jeugdtrainers.

Op vraag van de politiek zijn de clubs zich anders gaan organiseren. Een vzw verzorgt de jeugdwerking, een nv of commerciële vennootschap de uitbating van de eerste ploeg. Als een vzw de jeugdtrainers betaalt, tellen die betalingen niet mee voor de bestedingsplicht. Enkel de juridische persoon die de eerste ploeg uitbaat, heeft de bestedingsplicht.

Hoe is er controle op de geldstromen? Geldstromen passeren altijd via een bankrekening. Gezien de geldcirculatie en kapitaalinjecties in het profvoetbal is er haast geen andere mogelijkheid. *Nils Van Brantegem* vermoedt dat de financiële instellingen op dat vlak hun werk doen. Als de middelen van vennootschappen komen, zijn die doorgaans traceerbaar.

Pierre François is geïnteresseerd in het voorstel van resolutie dat Lionel Bajart heeft vermeld. De geldstromen zijn een belangrijk gegeven en zullen mee het voorwerp uitmaken van de aanbevelingen van 17 december 2018.

In verband met de rol van de makelaars en het aanwervings- en transferbeleid van de clubs zal de inhoud van het gegeven mandaat cruciaal zijn om te kunnen optreden.

Van Joris Poschet onthoudt de CEO de verontwaardiging over makelaars die in dezelfde competitie zowel spelers als trainers begeleiden. Ook op dat vlak zullen er aanbevelingen volgen, zij het mogelijk verschillend voor spelers en trainers. Men is ze aan het schrijven. Variatie is nog mogelijk naar aanleiding van de lopende hoorzittingen.

De Pro League is voorstander van het initiatief van de federale overheid om een orde van makelaars op te richten. Een dergelijke beroepsorganisatie kan dan bijvoorbeeld een formeel verbod uitvaardigen voor haar erkende leden om op sportwedstrijden te wedden.

De relatie met de wedkantoren en -omgeving blijkt voor sommigen moeilijk te liggen. Maar de Pro League verkiest een partnerschap of sponsorband met een erkend en controleerbaar agentschap boven de andere optie om het rijk alleen te laten aan niet voor die activiteit erkende websites. Met Unibet hebben de clubs integriteitssessies die vergelijkbaar zijn met de acties met AB InBev om 0 procent alcohol te bepleiten. De samenwerking met Unibet wordt in die zin ook voortgezet. Andere partners die dezelfde ernst aan de dag leggen, sluit de Pro League evenmin uit.

Van federaal minister van Justitie Koen Geens verwacht de CEO nog een formeel initiatief over weddenschappen. De enorme bedragen die zijn ingezet in de zomer van 2018 als gevolg van het enthousiasme voor de Rode Duivels, hebben de mensen danig aangegrepen. De Pro League heeft een maatregel voorgesteld die op sommige vlakken een versoepeling maar toch veelal een verstrenging inhoudt. Het lijkt geen goed idee om gokreclame rond wedstrijden helemaal van het scherm te weren. Voor betaaltelevisie is dat niet erg aangewezen. In verband met een beperking op dergelijke reclame rond free to air voetbaluitzendingen pleit Pierre François voor een overleg met alle betrokken partijen. Een dergelijke regel zou dan onder andere van toepassing zijn op alle grote Europese matches en op samenvattingen en nabeschouwingen van de Pro League. De zaak ligt de Pro League na aan het hart, en ze had hierover contact met het kabinet-Geens.

Met betrekking tot makelaars en jeugd zou een verbod voor de clubs om makelaars in te schakelen om jeugdspelers aan te trekken of hun contracten te onderhandelen, al heel wat oplossen.

Qua timing heeft Pro Leaguevoorzitter Marc Coucke het idee om de 24 clubs nog voor de winterstop een vrijwillige verklaring te laten ondertekenen. Voor 30 juni 2019 zal dan een reglement ingaan dat – binnen de marges van wat federatie- en licentieregels toestaan – sancties met onderzoeksrecht mogelijk maakt. Voorts zijn er politieke initiatieven op komst waarin de Pro League zich kan vinden.

Een interessant denkspoor is dat de spelers zelf hun makelaars zouden betalen. Dat idee is opgepikt door de Spaanse en Engelse hoogste klasse. Het zou vernieuwend zijn zoiets ook door te voeren voor middenklassers, ook als dat de concurrentiepositie enigszins verzwakt.

Het in de commissie uitgedeelde rapport van Deloitte is opgesteld op verzoek van de Pro League. Er komt een vervolgrapport in mei 2019.

Van Kris Van Dijck neemt de spreker de suggestie mee om verder te gaan in de vrijheid van vereniging en dus in uitzonderingen te voorzien. Zoiets is echter niet eenvoudig.

Er zijn al enkele maatregelen genomen. Zo is er een akkoord met de KBVB om in haar instituten geen enkele vertegenwoordiger van de Pro League af te vaardigen uit een club waartegen een gerechtelijk onderzoek loopt. De Pro League stelt zich in die gevallen burgerlijke partij vanuit haar bevoegdheid in de organisatie van de competitie.

Mocht de Pro League zich willen inlaten met de hoogte van de commissies, dan zou dat wellicht gezien worden als inmenging in afspraken onder bedrijven en al snel botsen op een veto van de mededingingsautoriteiten. Wil het politieke niveau zoiets invoeren, wat in Frankrijk is gebeurd, dan zal de sector die regel

verwelkomen. Vaak bleken bestuurders in de onderhandelingen zwak te staan. Andere bestuurders sturen een makelaar die meer dan 4 procent vraagt, de laan uit, hoe jammer dat ook is voor de speler in kwestie. Dat sommigen toch hogere percentages aanvaarden, betreurt Pierre François.

Het risico op door Europa als ongeoorloofd beschouwde staatssteun situeert de CEO in een historisch perspectief. Het was ooit gebruikelijk dat spelers van Belgische clubs zich pakweg in Rijsel of Maastricht domicilieerden omdat dit fiscaal beter uitkwam. Dan konden ze rekenen op 18 procent forfaitaire aanslag. Intussen valt echter iedereen onder hetzelfde regime van personenbelasting en is dergelijke delokalisatie achterhaald. Bovendien is de jongste jaren in de Pro League geen enkel dividend uitgekeerd en is de winst steeds opnieuw geïnvesteerd in de club, zelfs als die een buitenlandse eigenaar heeft. Pierre François is dus niet overtuigd van een beoordeling als staatssteun. Het ene fiscale systeem heeft het andere vervangen. Om legitiem te zijn, moeten de voorwaarden controleerbaar zijn.

Het is tijd dat spelers en ouders beseffen dat niet het geld maar de sport het belangrijkste is. Als Kevin De Bruyne of Axel Witsel zo lang bij hun club zijn gebleven, was dat omdat ze niet enkel oog hadden voor geld. Ze bleven lang in eigen land en verdienen nu astronomische bedragen. Zoiets algemeen ingang doen vinden, vergt een mentaliteitswijziging. De Pro League wil de voordelen duidelijk maken van lang in eigen land blijven, zelfs in de club waar men een opleiding heeft genoten. De Pro League heeft een reglement aangenomen om clubs te ondersteunen in hun jeugdbeleid, waardoor dat de focus zou blijven krijgen en ze niet zonder meer jongeren zouden weghalen bij andere clubs. Ook in het sociaal overleg kwam dit onderwerp aan bod. Het paritair comité voor de sport kan via dat sociaal overleg ouders en spelers informeren over hoe ze ermee kunnen omgaan als een makelaar hen aanspreekt.

Het is niet aangewezen om in België een gesloten competitie te houden. De situatie van de clubs uit de Proximus League is intussen beter dan die uit de voormalige tweede klasse, al blijft ze voor verbetering vatbaar.

Er is een vergelijking gemaakt tussen vervalsingen van houdbaarheidsdata door vleesbedrijven en de betrokkenheid van een scheidsrechter in wedstrijdvervalsing. Een fraude met houdbaarheidsdata zal niet tot de maatregel leiden dat alle winkels moeten sluiten. Ook het voetbal voert een economisch bedrijf, met een verantwoordelijkheid ten aanzien van het personeel. De Pro League telt maar acht werknemers, maar clubs hebben er tot honderd, inclusief de spelers. Het is dan ook geen optie om de competitie stil te leggen. Zelfs toen de aanslagen in Parijs en Zaventem de wereld hadden geschokt, waren federaal minister Jan Jambon en Pierre François het erover eens dat de voetbalcompetitie moest doorlopen, mits de juiste maatregelen. Die lijn trekt Pierre François nu door. Dat enkele makelaars zich bezondigen aan matchfixing, betekent niet dat ze daaraan allemaal schuldig zijn. Hetzelfde geldt voor bestuurders. Het gaat niet op om alle bestuurders te arresteren voor de overtredingen van enkelen.

Pierre François wil vanuit zijn ervaring met makelaars helpen bewaken dat clubs onder de vleugels van de Pro League de komende maatregelen ook naleven. Een heel zwakke opstelling zou immers zijn dat een club haar opdrachten, verantwoordelijkheden en engagementen negeert zolang er geen problemen zijn vastgesteld. De spreker heeft een maand lang aan gewetensonderzoek gedaan om tot de vaststelling te komen dat hij nog meer vastberaden is geworden.

12. Aanvullende vragen en antwoorden

Lionel Bajart steunt het idee met betrekking tot aansluitingssystemen, maar niets wijst erop dat zoiets zal volstaan.

Ook de veronderstelling dat bij de banken alles wel naar behoren zal verlopen, vindt het commissielid op zich niet voldoende.

De spreker wil Pierre François graag inzage geven in zijn voorstel van resolutie. Daarmee wil hij zeker niemand viseren. Een audit van de FSMA op de banksector zou aangeven op wie men hoort te letten.

De rode draad in het hele verhaal is hoe dan ook geld. De financiële bewegingen kunnen dan ook best worden getraceerd, zoals in Nederland ook is gebeurd. Een dergelijke aanpak brengt zeker de aandachtspunten en mogelijke oplossingen aan het licht.

Joris Poschet raadt Pierre François aan om in het sociaal overleg de nodige goede wil te tonen, daar anders de anderen voor hem zullen beslissen.

Het commissielid is blij dat men de opdeling tussen makelaars, spelers en clubs wil doordrijven. Hij vindt het eveneens een goede zaak dat de deur open staat voor een orde van makelaars.

In verband met het gokken heeft Joris Poschet een opening gehoord die een toekomstige stap vooruit kan inleiden. Die discussie moet worden voortgezet.

Imade Annouri vindt het nog steeds onbegrijpelijk dat de competitie niet is stilgelegd en neemt dus geen vrede met het antwoord op die vraag. De vergelijking met de voedselindustrie gaat niet op. Gesjoemel met de houdbaarheidsdatum van vlees leidt wel degelijk tot preventieve sluiting van alle vleesverwerkingsbedrijven waarop het van toepassing kan zijn. Het schandaal gaat niet over één club, trainer of makelaar, maar over de competitie zelf, die daardoor dan ook wordt beïnvloed. Niemand kan nu al zeggen hoe ver de effecten reiken. Het is dan ook geen goed signaal om de competitie te laten doorlopen zolang dit onduidelijk blijft.

Dat de Pro League met Unibet en zijn officiële sponsors integriteitsadviezen uitwerkt is mooi, net als de bereidheid om op free on air voetbaluitzendingen – zoals die op de openbare omroepen – reclame voor weddenschappen formeel te laten verbieden. Maar gokreclame op tv verbieden is absurd als de kijker nog overal in de stadions reclame voor Unibet ziet hangen. Met het oog op een sterk signaal moet het bestaande ethische kader in vraag worden gesteld. De stappen die worden gezet zijn wettelijk in orde, maar ethisch nog lang niet.

Hoeveel meldingen bij het meldpunt resulteren uiteindelijk in sancties? Op welke manier wordt het meldpunt onder de aandacht gebracht?

Peter Wouters is blij met de openheid. Zelfregulering is één ding, maar het komt er vooral op aan de dingen samen aan te pakken. Vandaar dat de spreker aandringt op een vervolvergadering.

Marius Meremans wijst erop dat na de aanslagen de voetbalwedstrijden inderdaad zijn doorgegaan, maar pas na een grondige veiligheidsanalyse. De vergelijking met de vleesindustrie loopt toch wat mank. Als een bepaald bedrijf in die keten dergelijke fouten maakt, gaat het eruit. Het wordt vernietigd, net als talloze kippen en eieren. Het gaat niet alleen om volksgezondheid maar ook om

een imago. Het commissielid betreurt de gemiste kans van het Belgische voetbal om een dergelijk statement te maken, zelfs ten aanzien van de rest van Europa.

Marius Meremans kijkt uit naar de maatregelen en hun beoordeling. Net als de publieke opinie en de media verwacht hij een signaal.

Thibault De Gendt antwoordt nog dat het meldpunt op de website van de KBVB te vinden is. Het aantal veroordelingen per seizoen ligt tussen drie en zeven. Ze situeren zich vooral op het provinciale niveau. De sancties worden wel degelijk bekendgemaakt, zoals alle beslissingen van de disciplinaire instanties. Ze worden gepubliceerd op de website, al moet in de toekomst een oplossing worden gevonden die conform is met de nieuwe GDPR-regels. Mensen die gesanctioneerd worden, zien dat niet graag publiek gemaakt en hebben de KBVB daarop aangesproken.

Bart CARON,
voorzitter

Herman WYNANTS
Imade ANNOURI,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AB	Anheuser-Busch
ACFF	Association des clubs francophones de football
CEO	chief executive officer
CFO	chief financial officer
FIFA	Fédération Internationale de Football Association
FOD	Federale Overheidsdienst
FSMA	Financial Services and Market Authority (= Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten)
GDPR	General Data Protection Regulation (= algemene verordening gegevensbescherming, AVG)
KB	koninklijk besluit
KBVB	Koninklijke Belgische Voetbalbond
NADO	Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
UEFA	Union Européenne de Football Association
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WK	wereldkampioenschap